

enkelte husstande påvirket af en lang række faktorer, der gør det særdeles vanskeligt at opstille matematiske modeller til prognosemageri. Men det står fast, at trods virksomhedernes voksende geografiske mobilitet er arbejdskraftens mobilitet for stadig nedadgående: Husstande med to udearbejdende personer og en ejerbolig er lidet mobile. Helt galt bliver det, såfremt der er tale om højtuddannede; de kan kun vanskeligt finde relevant beskæftigelse uden for storbyregionerne.

Bogen er en fin introduktion og præsentation af problemer vedr. arbejdskraftens geografiske mobilitet. Men den egner sig næppe til undervisningsbrug.

Hans Thor Andersen

Yorgos Y. Papageorgiou: the isolated city state: an economic geography of urban spatial structure.

Routledge, London 1990. XXII, 466 s., fig. 23 cm. GBP 75.-.

Bogen indledes med en række 'store' spørgsmål som, hvorvidt suburbaniseringen er en konsekvens af et forarmet bymiljø. Hvorfor er tredje verdens byernes udvikling væsensforskellig fra de industrialiserede lande? Hvad er årsagerne til en række storbyers økonomiske og sociale deroute? Eksisterer der en optimal ejendomsbeskatning af boligmassen? Disse og flere andre spørgsmål angiver mere eller mindre intentionerne med bogen. Den er opbygget ved hjælp af 17 kapitler, hvert bestående af en koncentreret tekst, en matematisk udledning af teksten samt fyldige noter med ord- og tegnforklaringer. Emnerne er agglomeration, individuel adfærd, rationelt valg, betydningen af indkomstvariationer, de centrale bydeles forhold, public choice, decentralisering – kort sagt en liberal udgave af 'spatial economics'.

En del af de spørgsmål, forfatteren opstiller, afspejler hans indfaldsvinkel; der er forskelle i de mekanismer og strukturer, der skaber henholdsvis den rige verdens og den fattige verdens byer. Det plejer sjældent at overraske geografer, at der er forskelle fra sted til sted. Men åbenbart er forfatteren ikke geograf, eller også er han blevet grebet af sit abstrakte modelmageri.

Bogen er iøvrigt svær at læse.

Hans Thor Andersen

Nakskov: Bevaringsværdier i byer og bygninger 1990.

Miljøministeriet. Planstyrelsen, i samarbejde med Nakskov kommune. 1990. 52

s., ill. 35 cm. DKR 250.-.

Værket er første bind i en ny atlaserie fra Planstyrelsen. Formålet er at tilvejebringe ikke blot en registrant over frednings- og bevaringsværdige ejendomme, men også en udpegning af historiske eller på anden måde karakteristiske 'bymiljøer'. Denne kortlægning forudsætter en historisk synsvinkel på den aktuelle lokalitet og dens by- og bygningsmiljø. Herved bliver landskabet og dets omformning inddraget.

Første halvdel er en let læst og velillustreret gennemgang af kulturlandskabet i og omkring Nakskov. Der redegøres for, hvordan træk fra tidligere perioder har skabt den nuværende by og dens særlige miljø, og hvordan landskab og bebyggelse er intimt forbundet i deres udvikling. Men der gøres ikke noget ud af fx den erhvervs-mæssige forskydning eller af de mennesker, der levede og lever i byen. Det ligger desværre uden for værkets formål, der angiveligt er at sikre bevaringen af bymiljøer og bygninger, fx via byfornyelsesplanlægning, kommuneplanlægning etc. Anden del er en klassificering af bevaringsværdige ejendomme. Men flot og læseværdigt er det.

Hans Thor Andersen

G.I. Marchuk, A.S. Sarkisyan: Mathematical modelling of ocean circulation.

Springer, Berlin 1988. XV, 292 s., fig. 25 cm, DEM 198.-.

Denne bog omhandler numerisk modellering af havstrømme, hvilket er et emne, som i øjeblikket er uhyre populært blandt hydrodynamikere og oceanografer. Forfatterne er russere, hvilket i sig selv forlener bogen med en vis interesse.

Inddelingen er som følger: I kapitel 1 løses de grundlæggende hydro- og termodynamiske ligningssystemer, og i kapitel 2 præsenteres en matematisk formulering af grundprincipperne i computermode-llen, herunder konstruktionen af det gridnet, hvori de numeriske beregninger finder sted. Kapitlerne 3 og 4 indeholder en udvikling af computeralgoritmen og en præsentation af den numeriske model. I det omfattende afsluttende kapitel beregnes endelig det globale tredimensionale strømningsskema i verdenshavene. Beregningerne foretages ved hjælp af T, S-målinger kombineret med vindobservationer og havbundens topografi. Det anvendte gridnet har en størrelse på 1°. Resultaterne sammenlignes dels med empiriske data, dels med andre teoretiske modeller. For at demonstrere modellens

anvendelighed i mindre skala foretages endvidere en beregning af cirkulationen i Sortehavet.

Bogens mange formler (i alt 636 er nummereret) giver et temmelig skrækkindjagende indtryk. Dog er værkets opbygning logisk og grundig, hvilket betyder, at andre end matematikere er i stand til at læse det.

Troels Aagaard

Fra geografiens verden. Red.: Bodil Engell et al.

Geografforlaget, Brenderup 1989. 48 s., ill. 25 cm. Kr. 35.-.

Her foreligger et smart, lille propagandahefte om geografiske emner, der forhåbentlig kan fænge i en træt gymnasieklasse. Man dølger forfatternavnene, medens der nævnes hele tre redaktionsniveauer, en korrekturlæser samt en flok inspiratorer.

De 22 emner fylder hvert ét opslag, og opsætningen følger princippet om mindst et foto eller figur pr. side, så teksten må være vel tilfilet. Opslagene er meget velskrevne samt appetit- og spørgsmålvækkende. Dog føler jeg mig altid noget forført, når man bruger stilen "vi ønsker ..., vi skal..., vi har...". Det siges også (p.8), at ordet "befolkningsexplosion" er ved at gå af mode, og at det skyldes især udviklingen i de industrialiserede lande; andre passager i heftet viser da også, at problemet stadig er akut.

Bogen opfylder sit formål på gymnasieniveau, ingen tvivl om det. Men heftet er også en tidstypisk dokumentation for fagets idéhistoriske situation, og i den sammenhæng kan det godt give lidt kriller i maven, når man adræt skal præstere et nærmest olympisk trespring fra fx tigerøkonomier over ozonlaget til affald. Nok er geografer dygtige og bredt orienterede, men det forekommer mig, at dette hefte må stille store krav til fagets lærere, der skal begrunde omfangslogikken og sammenhængen emnerne imellem.

Rolf Guttesen

Egon Jensen, Margit Nielsen: Ungarn: et reformland.

Geografforlaget, Brenderup 1990. 102 s., ill. 26 cm. Kr. 105.-

I Geografforlagets serie af regionalhefter er Ungarn genudgivet i en opdateret og noget ændret version. Forfatterne er henholdsvis økonom og geograf, men det må konstateres, at økonomien har haft mest at fortælle til dette fællesprodukt.

Heftet giver en relativt grundig gennemgang af den politiske og økonomiske histo-